

KMETOVALEC

Glasilo Kmetijske družbe za Slovenijo.

Izhaja 15. in zadnjega dne v mesecu.
Člani Kmetijske družbe dobivajo list
brezplačno. Cena listu za nečlane
20 Din, za inozemstvo 30 Din letno.

Posamezna številka stane 1 Din.
Uredništvo in upravnništvo je v
Ljubljani, na Turjaškem trgu št. 3.
Urejuje Viljem Rohman.

Štev. 14.

V Ljubljani, 31. julija 1927.

Leto XLIV.

VSEBINA: Jubilejna kmetijska razstava — preložena. — Našim kmetovalcem! — Tomasova žindra in letošnje jesensko gnojenje. — Branje hmelja. — Divje korenje med otavo. — Zeleno krmljenje na malem posestvu. — Umetno napajanje telet. — Vprašanja in odgovori. — Iz delovanja podružnic. — Kmetijsko-šolski vestnik. — Kmetijske novice. — Gospodarske stvari. — Družbene vesti. — Uradne vesti. — Tržne cene. — Inserati.

Jubilejna kmetijska razstava — preložena na prihodnje leto meseca maja 1928.

Glavni odbor Kmetijske družbe je v zadnji seji 7. julija 1927 sklenil, da se zaradi letošnjih skupščinskih volitev meseca septembra preloži jubilejna razstava na prihodnje leto meseca maja 1928.

Opozarjamo na to vse naše Kmetijske podružnice in člane s prošnjo, da za jubilejno razstavo namenjene razstavne predmete ohranijo po možnosti in jih pripravijo za razstavo meseca maja prihodnjega leta.

Namesto jubilejne razstave priredi uprava Ljubljanskega velesejma v zvezi s Kmetijsko družbo in drugimi organizacijami letošnjo jesen

od 17. do 26. septembra 1927,

Pokrajinsko kmetijsko razstavo s trgovskim značajem in sledečimi oddelki:

- 1. Sadni oddelek. 2. Zelenjadni oddelek, 3. Mlekarski oddelek. 4. Čebelarski oddelek. 5. Vinski oddelek.**
- 6. Kmetijsko-strojni oddelek.**

Priglasje za udeležbo razstavljalcev sprejema uprava velesejma do 25. avgusta 1927.

Našim kmetovalcem!

Našim poljedelcem! Letošnja suša nam je prizadela ogromno škodo, posebno pri otavi, koruzi, krompirju in fižolu, pa tudi na drugih sadežih. Druga košnja bo prav slaba. Ker bo krme primanjkovalo, bo treba pritegniti več slame in sejati jeseni mešanico zimske rži in grašice, da pridemo v zgodnji pomladi prej do krme. Vsled suše je trpela tudi vsa setev strniščne ajde, tako da se obeta tudi pri ajdi slaba letina. Najhuje je pritiskala suša na težki zemlji, ki je ostala do vrha zaprta ali stisnjena, ker se je vsled svoje lasovitosti najhitreje sušila. Veliko bolj se je upirala zemlja, ki je ostala na vrhu odprta, namreč vsled okopavanja zrahljana ozir. zdrobljena, ker se je s tem pretrgala lasovitost zemlje in zadržalo naglo izhlapevanje vlažnosti. Zaraditega je tudi pukličasta zemlja bolj vztrajala kakor ilovnata. Za nas sledi važen nauk, da bodi težka zemlja na površju zdrobljena, odprta, ne pa stisnjena in zaprta. Globoko obdelana in dobro gnojena zemlja se je tudi bolj upirala suši, kar nam bodi nov opomin pri obdelovanju zemlje in za bodoče varstvo proti suši. Namesto zakesnele ajde kaže sejati letos več zelene koruze. Ko nastopi deževno vreme, kaže peso zalivati z gnojico. Skrbimo pravočasno za potrebna jesenska semena in gnojila!

Našim živinorejcem! Letošnja suša dela veliko kvaro pri naši živinoreji in pri našem mlekarstvu. Težke posledice bo čutila pa tudi naša prasičereja, ker ji bo manjkalo presnine. Vsled izpadka v otavi moramo potrebno klačo nadomestiti z drugimi pridelki, da ne bo pomanjkanja. Težko sta prizadeta živinoreja in mlekarstvo po krajih, kjer primanjkuje vode. Letošnjo jesensko pašo bo treba do zadnjega izrabiti, pri tem pa vso skrb obračati tudi na to, da obvarujemo živino pred napenjanjem, ki zahteva še vedno in vsako leto svoje žrtve. Pre-

skrba potrebne vode spada med stalne in glavne naloge naših živinorejcev! Težko prizadeti kraji naj pripravljajo tudi vejnik.

Našim sadjarjem! Sadjar posveča poleti največjo pažnjo zatiranju škodljivcev na sadnem drevju. Predvsem je pobirati skrbno odpadlo sadje (tudi otresti drevje). Če se opazi, da se listje na drevju pali ali porjaveva, je znak, da se mora drevje poskropiti z raztopino modre galice. To delo bomo morali tudi pri nas vpeljati! Večkrat vidimo, da hodijo uši po deblu mladih dreves gori in doli; to je znak, da so v vrhu uši. Tako drevo moramo poskropiti z raztopino 1½% tobačnega izvlečka in 1% raztopino mazavega mila. Namesto mila lahko pri- mešamo tudi ⅛—¼ litra Sanitola (Chemotechna, Ljubljana) na 100 litrov raztopine. Krvavo uš moramo povsod zatirati, bodisi z mastenjem, mazanjem (stara mast, vazelin, kolomaz), bodisi s škropljenjem z 1½% tobačnim izvlečkom. Ako zapazimo na deblu luknje, spodaj na zemlji pa odpadke slične žaganju, potem je v deblu črv od zavrtača. Te črve je tudi uničevati, ali z žico ali pa z žveplanjem.

Našim vinogradnikom! Grozdje se je v letošnjem letu zares nenavadno razvilo. Vendar pa obstoji še vedno nevarnost, da trte napadejo bolezni, posebno plesen in peronospora. Pogosti nalivi in nevihte povzročajo večkrat kar nenaden nastop teh bolezni. Bodimo torej oprezní ter požveplajmo (3 do 4 krat) grozdje, oziroma poskropimo obenem tudi trte. Kislega črvička najboljše zatremo, če napadle jagode podberemo in vničimo. Sicer lahko tudi še škropimo proti temu škodljivcu trte z Urania-zelenilom, vendar pa naj se to delo po 10. avgustu ne ponavlja več. Tudi s skrajševanjem trt se ni pre-naglati. Najbolje je, če izvršimo to delo sredi avgusta.

Tomasova žlindra in letošnje jesensko gnojenje.

Nobeno drugo umetno gnojilo ni pri slovenskem kmetu tako dobro zapisano kakor Tomasova žlindra. To gnojilo ne vpliva samo s svojo fosforovo kislino, temveč tudi s svojim apnom, ki pospešuje razkroj raznih hranilnih snovi, uniči škodljive kisline in ogreva zemljo.

Že pred vojno je bila uporaba Tomasove žlindre v Sloveniji precejšnja, saj jo je samo bivša Kranjska dežela porabila okrog 500 vagonov na leto. Po vojni je pa cena temu umetnemu gnojilu izredno poskočila, ker so Češka, Nemčija in Belgija prepovedale njen izvoz, uvidevši, da si z njo lahko izredno izboljšajo svoje kmetijske pridelke. Šele pred par leti jo je bilo mogoče dobiti na naš trg in samo po visokih cenah. Polagoma pa so začele padati cene tudi temu gnojilu in dandanes ga že lažje dobimo iz inozemstva. Zelo podraži žlindro visoka uvozna carina, ki znaša okrog 22 Din za 100 kg.

Kakovost žlindre je odvisna od vsebine na fosforovi kislini, ki se plačuje po odstotkih. Imamo namreč gnojilo, ki ima 12, pa tudi tako do 21% fosforove kisline. Da dobimo samo prvovrstno gnojilo v državo, je prošlo leto kmetijsko ministrstvo izdalo pravilnik, po katerem se sme uvažati najmanj 18.5% Tomasova žlindra, torej blago najboljše kakovosti. Vsak vagon preišče državna kmetijsko-kemijska postaja, ki ugotovi, če odgovarja gnojilo predpisom. Zato je tudi dandanes lahko vsak kmetovalec uverjen o učinkovitosti in dobroti Tomasove žlindre. S to naredbo, ki strogo nadzoruje uvoz in promet Tomasove žlindre, je preprečena marsikatera nepoštena kupčija od strani brezvestnih trgovcev.

Kmetijska družba je za jesensko gnojenje kupila večjo količino Tomasove žlindre, ki jo bo odajala podružnicam po čim ugodnejših cenah. Naročniki za cele vagone jo bodo dobili po 140 Din za 100 kg, pri manjšem odjemu pa po 145 Din. Želeti je, da se naročila čimprej izvrše, ker bo blago začelo prihajati že koncem avgusta v Slovenijo ter se

bo takoj iz Maribora ali iz Ljubljane odpremilo naročnikom.

Načelnštva kmetijskih podružnic se torej opozarjajo, da že sedaj zberejo naročila za žlindro, da jim jo bo mogoče pravočasno doposlati, kajti prevoz iz Nemčije in carinjenje traja večkrat po tri in celo po štiri tedne. Naročila za Tomasovo žlindro je torej še tekom avgusta doposlati Kmetijski družbi v Ljubljani.

Branje hmelja.

Prof. inž. Vinko Sadar.

Trgatev ali branje hmelja je lahko in veselo delo. V tem pogledu sliči hmeljarstvo vinarstvu. Hmeljna trgatev zahteva mnogo pozornosti in natančnosti.

Čas trgatve.

Brati je treba o pravem času, kajti prezgodnja kakor tudi prepozna trgatev je hmeljarju v škodo. Prezgodaj obrani storžki so zeleni kot trava, štrlijo narazen, in imajo le malo lupulina, ki diši po travi. Tak hmelj je mnogo lažji kot zreli in se težje suši.

Če pa hmelj prezori, tedaj se storžki zopet zarežijo (odprejo), in sicer najprej na spodnjem koncu, potem pa po celi dolžini ter iztresaajo lupulin; to pa privabi mnogo os in drugih žuželk, ki gredo na eterično hmeljno olje. Barva storžkov postane lisasta in končno rjavkasto rdeča. Nazadnje storžki odpadajo.

Pravi čas za trgatev poznamo na tem: Storžki rdečega hmelja (Goldinga), ki so bili doslej kot trava zeleni, postanejo rumenozeleni, storžki zelenega hmelja (našega poznega) pa svetlozeleni. Robovi storžnih listkov so tedaj rdečkasti. Storžki so na vrhu zaprti, krovni listki se stisnejo skupaj, postanejo čvrsti in se mastno otipajo. — Če storžek primemo v roko, mu listki šumijo, če ga stisnemo med prsti in prste razklenemo, se listki razlezejo v svojo pravo lego nazaj. Če prerežemo storžek po dolgem, opazimo po vretenu med krovnimi listki obilo zlato rumenega praška tzv. hmeljne moke ali lupulina, ki izpuhne svoj značilni duh (aromo), če podrgnemo obe polovici eno ob drugo. Če potegnemo s tako polovico po roki, je roka rumena in smolnato mastna, če pa z njo podrgnemo po belem papirju, nastane na njem masten madež tzv. hmeljno zrcalo.

Glavna bratev pade v mesec avgust, ko na polju ni ravno take sile. Ob suši hmelj hitreje dozoreva. Nikakor ne smemo čakati, da bi dozorela najmlajša razcvetja, ker bi tedaj starejši storžki prezoreli. Dvakrat ni mogoče obirati, zato pričnimo z obiranjem, kadar je večina storžkov dosegla opisano zrelost.

Ker hmelj hitro prezoreva, je treba da se hmelj obira zelo hitro; posebno se je treba požuriti, če nastane suho in vroče vreme, ki lahko povzroča, da storžki pordečijo.

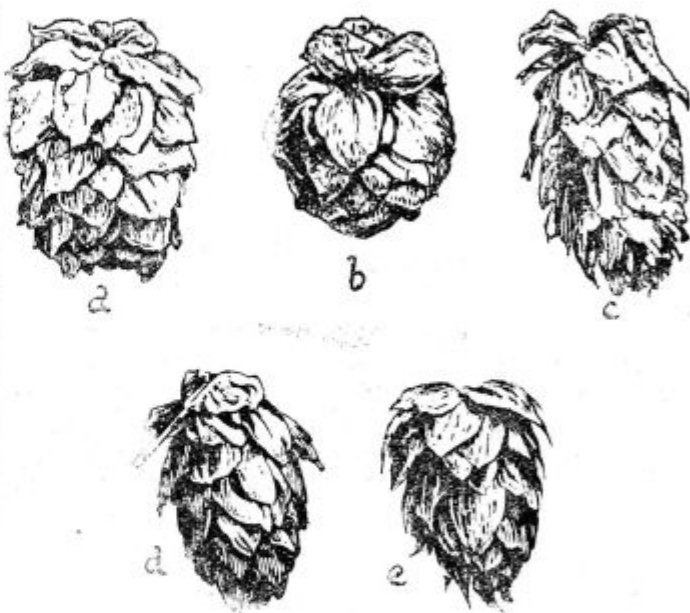
V slučaju, da ni mogoče obirati pravočasno, je vedno bolje, da obiramo rajše bolj zgodaj kot prepozno, ker postane prepozno obran hmelj rad plesniv in rdečkast. Zgodaj obrani pa ima vsaj lepo zeleno barvo, kakršno zahtevajo kupci in pivovarji, čeprav je ta zahteva večkrat pretirana in se na ta način hmeljarja naravnost sili, da hmelj prej pobere, na škodo njegove kakovosti in količine.

Način obiranja.

Obiranje se vrši na več načinov. V nasadih na droge postopajo na dva načina:

1. Trte odrežejo 80—100 cm nad zemljo, drog zrahljajo in ga s posebnim „mačkom“ potegnemo iz zemlje. Trte z drogov snamejo, da se pa to lažje napravi, trte še enkrat ali dvakrat prerežejo v kose 40—60—100 cm dolge, ki jih naložijo na kup. Na štrcljih trt, ki ostanejo na koreniki, napravijo vozele, da se sok ne izceja.

2. Drog najprej zrahljajo; z roko ga toliko pridvignejo z mačkom, da se večje korenine ne poškodujejo; nato ga sučejo v nasprotni smeri kot se hmelj ovija, toliko časa, da ga lahko položijo na $\frac{3}{4}$ do 1 $\frac{3}{4}$ m visok križ, ki ga obiralec postavi. Če je drog n. pr. 6 m dolg, vrste pa so oddaljene 1.5 m narazen, postavljajo križe med 4. in 5. vrsto, izručejo droge v prvi in osmi vrsti in jih preko vrst položijo na križe.

Pod. 29. Razne oblike hmeljnih storžev: a zvončasta, b okrogla, c valjasta, d jajčasta (ovalna), najbolj cenjena, e navadna ovalna.

Kjer so pri trgatvi trte odrezali, obtrgavajo storže kar na polju ali pa doma. V okolici Žateca znosijo trte na kupe, si napravijo iz drogov in zelenja ute kraj kupov in v senci teh ut obtrgavajo. Drugod zvežejo porezane trte v butare, jih zvozijo domov in doma obirajo.

Glavno pravilo bodi, da dnevno narežeš le toliko rožja, kolikor ga zmoreš obrati še isti dan; kajti odrezane trte kmalu ovenejo, oveli hmelj se pa težje obira, oveneli storžki se navadno odprejo in iztresaajo precej moke, izgubijo svojo lepo barvo in postanejo bledikaste. Nikakor se trte v kupih ali butarah ne smejo segreti. Najbolje je, da se narezane trte spravijo domov že zjutraj, obiranje pa pa mora iti brzo izpod rok.

Mnogo lažje je obiranje v žičnih nasadih. Navpične žice, po katerih pleza hmelj, so navadno kar obešene s posebno kljuko na vodoravno žico v zraku, pri zemlji so pa privezane na količe, zabite v tleh. Te količe je treba izrjavati, da se navpična žica zrahlja, nato žico kar snamemo z dolgim dro-

gom in položimo trte na tla, kjer jih takoj oberemo. Če so pa navpične žice privezane na vodoravne, jih pa s posebnimi škarjami odrežemo. Ponekod rabijo za navpično oporo hmeljne trte; tudi te odrežemo pri trgatvi.

Obrane trte zvijemo v butare in jih pustimo, da se čisto posušijo, šele tedaj jih pri tleh odrežemo.

Od dežja ali rose mokrega hmelja ne smeš obirati, ker se počasi suši, izgubi lepo barvo in blesk ter postane rjav ter medel.

Da med obiralci ne bo prepira, naj dobi vsak svojo vrsto. Ker pri snemanju in odrezavanju vedno nekoliko storžkov odpade, jih je treba pobirati.

Kako se hmelj obira? Vsak storžek zase moramo odščipniti s palčevim nohtom ali s posebnim obročkom, ki ga nataknemo na prst, tako da mu pustimo $\frac{1}{2}$ do $1\frac{1}{2}$ cm dolg peceljček. Ta ne sme biti ne daljši ne krajši, kajti v zadnjem slučaju bi se storžek spodaj razletel, bi razpadel, nasprotno bi pa bil predolgi pecelj le v nadlego, ker bi se iz njega izlužile pri varenju piva neporabne ali pivu celo škodljive snovi. Kakor rečeno, odtrgati se sme le vsak storžek posebej, na enem peclju sme biti torej le en storžek.

Odtrgane storžke zmečemo v košare, ki stoje na tleh ali pa v posebne pletenice ali pa v vrečice, ki jih ima obiralec obešene okrog vratu in ki imajo poseben obroč, da so odprte. Te vrečice so praktične posebno tamkaj, kjer obirač stoje obira.

Prebiranje hmelja.

Takoj pri trgatvi je treba storžke prebirati. Obirači bi morali imeti kraj sebe še manjše posode, kamor bi metali manjvredne in nerabne storžke: to bi bili plesnivi, lisasti, preveliki, potegnjeni, preraščenci storžki, kravčki itd. Toda v praksi je težko napotiti obiralce, da bi tako delali. Pa vsaj zahtevajte, da puste take slabe storžke kar na trtah, da jih sploh ne obirajo. Če tega prej ne storimo, je pa vsekakor treba prebirati obrani hmelj takoj po trgatvi.

Kjer se hmelj suši na lesah, se lahko prebira kar sproti na lesah. Če pa sušimo hmelj na skednju ali v sušilnicah, ga pa moramo že pred sušenjem prebrati ročno z ljudmi ali pa s posebnim prebiralnim rešeto. Tako hmeljno rešeto po Bauerju sestoji iz dvoje sit. Zgornje rešeto z večjimi luknjami je nad spodnjim z manjšimi luknjami tako pritrjeno, da se da stresati. Na redkem rešetju ostanejo celi grozdi, potegnenci, kravčki, listje itd., skozi spodnje pa padajo drobni, slabo razviti storžki: dobri storžki pa padajo na strani v pripravljeno košaro. Iz te košare odstranimo z roko vse rdečkaste, plesnive in drugače bolne in slabe storžke.

Stambahovo rešeto je še enostavnejše: to je veliko rešeto, ki mu je dno sestavljeno iz 1 cm širokih in debelih viter, ki so 3 cm narazen in navzkriž noložene, tako da nastanejo vmes štirikotne luknje. To rešeto stresajo nad veliko posodo. Skozi padajo dobri storžki, listje in smeti ostanejo na njem.

Obrani hmelj spravimo narahlo v velike vreče in ga postavimo v senco. Treba ga je čimprej sušiti, da se ne segreje.

Divje korenje med otavo.

Po naših travnikih se je vgnezdilo toliko divjega korenja, da so mestoma čisto beli od samega cvetja. V prvi košnji ni opaziti tega plevela, v drugi košnji nam pa dela s svojimi trdimi in praznimi stebelci mnogo škode. Otava, ki je polna divjega korenja, je malovredna in pusta in nima za pokladanje nobene prave vrednosti. Navzlic vsemu temu pa mirno gledamo in trpimo, da se nam ta zel od leta do leta bolj širi.

Divje korenje je enoletna rastlina, ki se razmnožuje s svojim semenom. Najlaže se ga iznebimo, če ga splošno pokončujemo, preden začne delati seme. V ta namen ga kaže s korenino vred izrjavati, torej **pletiti**, in sicer v času, ko je zemlja po dežju namočena in dosti vlažna za tako pletev.

Kdor se pa tega dela boji, naj mu poseka kobule, ko se začne razvijati cvetje. Tudi na ta način ga lahko zatremo. Cvetje kaže poklestiti s srpom ali pa s koso. Seveda je treba cvetje odstraniti, da nam v sili ne dozori in da ne raztrese semena, s katerim bi se korenje lahko nanovo vsejalo.

Namesto divjega in ničvrednega korenja naj raste po tistih mestih dobra in tečna trava, pa bo košnja veliko boljša! Treba se nam je za uničevanje tega plevela le zavzeti, pa se ga lahko v kratkem iznebimo.

R.

Zeleno krmljenje na malem posestvu.

K zadnjemu članku „Zeleno krmljenje“ dodajam danes še praktični zgled takega krmljenja na malem posestvu brez gozdov, ki je 8.5 ha veliko in sledeče obdelano: z lucerno 1.5 ha, s pšenico 1 ha, s krompirjem 1 ha, z različnimi drugimi sadeži 1 ha in ki ima 4 ha travnikov. Živine je: 4 krave, 1 bik, 1 tele v skupni teži 2910 kg in 4 težki konji za vožnje. Od 14./IV. do 15./V. je bila paša na parceli, kakor je bilo opisano v zadnjem listu pod točko 1., v začetku po $\frac{1}{2}$ ure, potem do 4 ure na dan. Zadnji dan junija se je ta parcela pokosila za sušenje. Trava je bila lepa in bolj gosta kakor na drugih travnikih. Od 21./IV. se je kosilo travnik za zeleno krmljenje (glej točko 2. v zadnjem listu) za vso živino 4 dni, od 25./IV. domača detelja z laško ljuliko 4 dni, od 29./IV. inkarnatka z laško ljuliko 6 dni, od 4./V. do 14./V. ozimna rž z grahorico 10 dni, od 15./V. dalje lucerna s pasjo travo (ozir. timotejko).

Približno do sredji maja se je mešala tista zelena krma, ki je zelo mlada, vedno s suho krmo, plevami ali z zjedmi, ki so bile shranjene čez zimo, da živina ne dobi driske, je bolj varna pred nape-njanjem, in da se izvrši ves prehod od suhe na svežo krmo po malem. Tako prehranimo živino od aprila do maja, da ni treba kupovat krme, ker v tem času je navadno največja stiska za njo.

Goveja živina se krmi čez vse leto samo dvakrat na dan, ob 5. in 16. uri, ampak tedaj v redu in obilno. Ker je krma mlada in z močno gnojnih parcel, je zelo redilna. Živina je lepo rejena in krave dajejo dosti mleka, ker imajo mir in dovolj časa za prebavo. Kosi se vsak dan sproti, vedno na večer, ker je tedaj krma najbolj tečna. Če je na večer že pozno, se samo nakosi, pusti čez noč v redih in naloži zgodaj drugo jutro.

Konji vozijo les in druge tovore. Od 15./V. se krmijo v hlevu izključno samo s svežo lucerno. Suho dobijo le s seboj na pot. Dokler traja lucerna, dobijo veliko manj žita, samo po 2 litra na dan in glavo. Vedno, posebno pri konjih, je paziti, da se krma ne vgreje, ker je nevarno zaradi ujedanja ali kolike. Zato mora biti na razpolago pripraven prostor v senci, kjer se sveža krma razgrne.

Lucerna in domača detelja se seje med oves. Kjer so njive dobro gnojene, se mora oves pokositi, ko je še zelen, drugače poleže, zaduši deteljo in daje slabo zrnje. Od 17./V. do 8./VI. je trajala senena košnja. Trava se pusti prvi dan v redeh, da dobro ovne in nam prihrani dvojno obračanje. Kjer so kozolci, naj bi bile late vedno obložene s pol suho krmo. V letih posušena krma je boljša kot ona na travniku, ker se ne zdrobi toliko listja in vršičkov. Zlaganje v late ne vzame več dela kot sušenje na travniku, varni smo pred vremenom in imamo več časa za ostalo krmo, ki jo sušimo na travniku. Pri zmetavanju se vsa krma malo posoli; 1 kg soli zadostuje za 6 q krme.

Naši ljudje se ne dajo prepričati, da je bolje zgodaj kositi, kakor pozno. Resnica je, da rana košnja da manj pridelka, toda le na videz in težo. Ampak rano košeno in dobro spravljeno seno ima 2 do 3 krat večjo redilno vrednost. Ne to, kar živina požre, samo tisto, kar prebavi, ji tekne in lasne. Ostarele trave dajo oleseno, trdo seno, katero želodec napolni, mleka in mesa da pa malo. Izgovor, da morajo trave dozoreti, da se seme zaseje, ne drži. Dobre trave so večinoma trajne in oslabijo, če jih puščamo dozoreti. Žito zeleno pokoseno požene še enkrat, zrelo pa ne več. Če je travniška ruša že redka, je bolje, da travnik pognojimo z mešancem ali gnojem in posejemo spomladi ali po seneni košnji nekaj dobrih trav, kakor pasjo travo, timotejko, bilnice, pahovko, itd., kakršne ima Kmetijska družba vedno v zalogi.

Zaključek.

Krmimo živino vsaj 6 mesecev zeleno. Kosimo vedno na večer. Začnimo z seneno košnjo zgodaj. Predno seno spravimo, so itak trave že zrele, posebno če nagaja še vreme.

Gnojimo en del travnikov zelo močno. To krmo, rano pokoseno, spravimo posebej in jo rabimo za molzne krave prve tri mesece po otelitvi in za mlado živino. Nobena rastlina ne poplača gnojenja tako dobro kot trave. Če gnojimo žito, krompir, koruzo še tako dobro, dobimo vendar samo en pridelek na leto. Dobro gnojeni travnik da nam namesto dveh, tri do štiri košnje. Konjem se ponekod nastilja žagovino. To je izvrsten gnoj za travnike, ker je droban in ga ni treba doli pograbit. Izvaža in gnoji se v jeseni, pozimi in spomladi čez vse leto. Po vsaki košnji se navozi in razgrabi tam, kjer je trava bolj slaba. Trosi se kar z voza in takoj razgrabi. Raste potem predvsem zelo gosta bela deteljica. Dobre trave se posejejo, kjer je ruša redka ali kjer je veliko plevela, katerega je trebati s posebnim nalašč za to pripravljenim orodjem.

Mlade trave in mešanice imajo dosti beljakovine. Ta snov je potrebna za večjo mlečnost krav in za dober razvoj mlade živine. Več ko ima rastlina dušika na razpolago, več napravi beljakovin, več je vredna. Gnojnica ima od vseh domačih gnojil največ takoj uporabljivega dušika.

Dokler ne bomo uredili gnojlišča in gnojnične jame, tako dolgo ne bo od živine tistega dobička, kakor bi ga lahko imeli.

Vsega nihče ne zna, nekaj pa vsak. Znam točno, natančno s številkami dokazati, da naprava gnojlišča in gnojnične jame plača v kratkih letih kapital in obresti nazaj, če že ne v gotovem denarju, pa v obilnejših in boljših pridelkih.

Goričan.

Umetno napajanje telet.

O napajanju telet se je v našem listu že večkrat pisalo in reči moram z uspehom. Če tudi ni mogoče splošno vpeti napajanja in ga tudi v 30 ali 50 letih ne bo, ker so naše prilike premalo ugodne za to, vendar je treba priznati, da se je s poukom o napajanju že veliko dobrega doseglo. Ne gre v tem primeru le za praktično izvedbo napajanja, ampak tudi za vzgojo našega živinorejca k bolj skrbni in bolj intenzivni reji telet, ki je pri nas kakor znano še vedno zelo pomanjkljiva. Prav na napajanju telet, ki ga opazujemo po drugih krajih, pa tudi že doma, imajo naši kmetovalci najboljši zgled, kako skrbno je treba teleta že od prvega početka naprej vzrejevati, da pridemo polagoma do tako raščnih in dobrih živali, kakor jih imajo po drugih deželah. Pri nas manjka pri teletih tiste smotrne in intenzivne reje, ki je neobhodno potrebna, ako naj naše živali bolje uspevajo. In prav tej in taki reji je največ pripisati, da je živinoreja v Švici in drugih naprednih deželah tako daleč napredovala.

Če bi dosednji članki o napajanju telet ničesar drugega ne dosegli kakor to, da spodbujajo naše živinorejce k bolj skrbni in smotrni reji telet, pa smo lahko zadovoljni z dosedanjimi uspehi. Dosegli so pa več. Kdor pozna iz lastne izkušnje vse bistvo takega napajanja in vse druge ugodne posledice, ki stoje z njimi v zvezi, ne bo pisal, da pomenijo taki članki beganje ljudstva. Taka sodba je povsem zgrešena in tem manj na mestu, če se poudarja v strokovnem listu.

Rohrman.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI.

Vprašanje 59. Kaj je vzrok, da naši prasiči, stari in mladi, tako grizejo deske, vključ temu, da jim pokladamo klajno apno? Sicer je pobeljeno tudi zidovje v hlevu z apnom, a puste ga na miru. Krmimo jih z zeleno krmo. (F. L. v T.)

Odgovor: Ako grizejo prasiči les, je to znak, da ni nekaj v njihovi prehrani v redu. Manjkajo jim gotove potrebne redilne snovi, ki jih potrebujejo za prebavo. Najbrže jim pokladate premalo ali pa neredno klajno apno. Bržčas živinske soli pa prav nič. V tem pogledu bodite torej točni, kajti za pujske se računa na dan in glavo $\frac{1}{2}$ do 1 dkg klajnega apna in $\frac{1}{2}$ dkg živinske soli. Za odrasle prasiče pa več, in sicer: 1 do 2 dkg klajnega apna in 1 do $1\frac{1}{2}$ dkg živinske soli. Zelo koristno je tudi, da spuščate prasiče po možnosti vsak dan vsaj po par ur na prosto, da poljubno rijejo in iščejo onih snovi v zemlji, ki jih potrebujejo za prehrano. Razentega Vam priporočamo, da postavite v svinjak na pripravno mesto nekaj zemlje, da jo živali potem poljubno žvečejo in uživajo. Pokladajte tudi prasičem krmo, ki vsebuje dovolj beljakovinskih in rudninskih snovi, kakor n. pr. ribjo moko, močna krmila itd. Ako boste tako krmili prasiče, jih boste gotovo odvadili te razvade. Skrbite tudi, da je svinjak čist, zračen, svetel in suh. K.

Vprašanje 60. Naši ameriški nasadi so v vrhovih napadeni od neke bolezni, ki je ne poznam. Pošiljamo Vam vsled tega nekaj listov, ki imajo na spodnji strani polno bradavic ali šišek. Že lansko leto so bili listi napadeni, ampak tako močno kakor

letos vseeno ne. Prosim za odgovor v „Kmetovalcu“, kako se imenuje ta bolezen in kaj je proti njej storiti. (E. J. v R.)

Odgovor: Listi, ki ste nam jih poslali, so napadeni od krilate trtne uši, sovrsnice navadne trtne uši, ki jo imenujemo šiškarico. Ta uš napada liste ameriških trt, mlade poganjke in vitice, osobito v vrhovih. Šiškarica se zaje v list, na zgornji strani, pod njo se napravi potem izpuščaj. Bradavice so zgoraj zavarovane s sivo prevleko, ki jih varuje pred zunanostjo, spodaj so pa karakteristično-rjavkaste bunkce, v katerih je zalega. Prvi napad te uši začne že meseca maja, glavni napad šele meseca julija, zadnji pa meseca septembra. Na doposlanih listih je preko 100 bradavic, en list je od šišk celo krhljav in zgubanečen. Redki so slučaji, da napada šiškarica tudi domače trte. — Škodo, ki jo uš na listu povzroči, ni bogve kako občutna za trto samo. Vendar Vam priporočamo, da napadene trte letos prej skrajšate kakor običajno, po možnosti že pričetkom septembra, jim oberete tudi najbolj napadene liste ter vse skupaj z napadeno vrhovino vred sežgete. Tudi zgornjih ključev od teh trt ne jemljite za razmnoževanje. K.

IZ DELOVANJA PODRUŽNIC.

Kmetijska podružnica Ponikve ob juž. železnici je zborovala dne 17. julija t. l. v stari šoli. Navzočih je bilo od 52 rednih udov 35 (nečlanov pa preko 20). Načelnik je izčrpno poročal o delovanju podružnice, blagajnik pa o računskem zaključku. Za delegata je bil izvoljen g. Franc Žličar, župan v Ponikvah. Pri slučajnostih je predaval g. Kafol, zastopnik Kmetijske družbe, o zvišanju produkcije. Nato se je oglašil tudi g. učitelj Komar, s prav tehtnimi predlogi k besedi, kakor: o napravi drevesnice, o nakupu raznih kmetijskih strojev itd. Konečno se je osnoval tudi pripravljalni odbor živinorejskega odseka. Za načelnika je bil izvoljen g. M. Zdolšek.

Kmetijska podružnica Jesenice je zborovala 17. julija 1927. Od 73 udov je bilo 19 navzočih. Po poročilu o delovanju in računskem zaključku, ki izkazuje hranilno vlogo 229 Din, se je vršila volitev odbora ter so bili izvoljeni načelnikom Val. Markeš, za odbornike pa Al. Novak, Jan. Krivec, župnik Ant. Kastelic, Iv. Poljšak, Jož. Klinar in Mat. Kobentar. Za delegata sta bila izvoljena Fr. Klinar in Iv. Krivec. Občni zbor je sklenil, da mora biti na leto 6 odborovih sej. Sprejeti so bili na to predlogi za napravo shrambe za orodje in za priskrbo potrebnega orodja.

Kmetijska podružnica Škofja vas - Vojnik je zborovala 17. julija. Od 68 udov je bilo 21 navzočih. Iz poročila je povzeti, da je imela podružnica v pretečnem letu 80.834 Din denarnega prometa. Za delegata sta bila izvoljena Ant. Okorn in Val. Samec. Pri slučajnostih se je razpravljalo o poslovanju s trijerjem in o ustanovitvi hmeljarske podružnice v Vojniku.

Kmetijska podružnica v Ormožu je zborovala 17. julija. Od 80 udov je bilo 19 navzočih. Po poročilu načelnika o delovanju sta bila za delegata izvoljena Iv. Petek in Mart. Ivanuša. Pri slučajnostih se je razpravljala zadeva travniške brane.

KMETIJSKO-ŠOLSKI VESTNIK.

Kmetijski tečaj za učitelje. Na specialni kmetijski šoli na Grmu se je dne 11. julija pričel 6 tedenski tečaj za osnovnošolske učitelje. V zavod je bilo sprejetih 16 prosilcev, in sicer sledeči gg. učitelji: Dožgan Alojzij, učitelj, Trbovlje-Vode; Iskra Miroslav, sluš. vis. ped. šole, Ljubljana; Jenko Alojzij, učitelj, Ormož; Jurjevič Franc, šol. upravitelj, Cerklje ob Krki; Kavčič Drago, šol. upravitelj, Zg. Tuhinj; Kavčič Ivan, šol. upravitelj, Medija-Izlake; Kerda Liman, učitelj, Št. Vid nad Ljubljano; Lapajne Anton, učitelj, Št. Peter pri Novem mestu;

Medic Avgust, učitelj, Odranci pri Beltincih; Možina Borij, učitelj, Št. Vid nad Ljubljano; Omerza Karel, učitelj, Trbovlje; Pahor Gvidon, šol. upravitelj, Skaručina; Šlibar Martin, učitelj, Toplice pri Novem mestu; Turk Stanko, učitelj, Bled; Uršič Anton, šol. upravitelj, Trebelno; Vider Jožef, šol. upravitelj, Gorje pri Bledu. — Razen imenovanih obiskujejo predavanje iz posameznih kmetijskih predmetov kot eksternisti naslednji gg. učitelji iz bližnje okolice: Hočevnar Franc, šol. upravitelj iz Šmihela; Ivanetič Alojzij, učitelj iz Novega mesta; Koželj Ljudevit, šolski upravitelj iz Novega mesta ter Resman Ivan, učitelj iz Dragoš pri Železnikih. Teoretična predavanja se vrše dnevno 4 ure dopoldne, praktična 3 ure popoldne. Tečaj se zaključi 20. avgusta. Zadnje štiri dni se vrše izpiti iz predanih predmetov, nakar prejmejo udeleženci tečaja izpričevala, ki jih usposablajo za učitelje na kmetijsko-nadaljevalnih šolah. Prekoristno institucijo teh tečajev toplo pozdravljamo, želeč jim mnogo uspehov za povzdigo našega gospodarstva.

Specialna kmetijska šola v Št. Jurju pri Celju javlja, da se začne 12 mesečni tečaj v šolskem letu 1927/28. početkom oktobra. Sprejemni pogoji so isti kot za tekoče leto. Na zavod se sprejme 30 gojencev, in sicer 20 kot drž. gojence na prosta mesta, 10 kot privatne gojence na plačujoča mesta. Prosilci za drž. prosta mesta morajo vložiti svoje prošnje pri sreskih poglavarstvih vsaj do 10. septembra. Prosilci za prosta mesta morajo biti le iz mariborske oblasti, nad 16 let, po možnosti ne nad 19 let stari, ki so dovršili vsaj 4 razrede osnovne šole in so telesno zdravi. Biti morajo kmetijski sinovi, za katere se predvideva, da ostanejo na kmetiji. Oni, ki pozneje odidejo v službo, morajo povrniti stroške šolanja državi. Prosilci za plačujoča mesta pa vložijo prošnje do 15. septembra direktno na pravo zavoda. Tudi ti morajo biti kmetijski sinovi in kot taki plačajo sedaj 150 Din mesečno, le dva smeta biti iz drugih stanov, plačata pa po 300 Din mesečno. Privatni gojenci smejo biti tudi starejši in tudi iz drugih oblasti. K prošnji se morajo priložiti sledeči dokumenti: domovnica, krstni list, zadnje šolsko spričevalo, zdravniško in npravstveno spričevalo, potrdilo staršev, da ostane sin doma in potrdilo občine ali davčne oblasti glede obsega posestva staršev in višine zemljiškega davka, plačujoči tudi potrdilo staršev, da bodo plačevali redno oskrbnino. — Direktor: inž. Petkovšek.

KMETIJSKE NOVICE.

† Dr. Milan Krištof. V Zagrebu je 9. junija t. l. preminul dr. Milan Krištof, ravnatelj strokovnega oddelka Hrv. slav. gospodarskega društva v Zagrebu ter urednik „Gospodarskega lista“. Z njegovo smrtjo je kmetijstvo na Hrvatskem zadel hud udarec, kajti tako marljivega in za napredek v kmetijstvu tako zavzetega strokovnjaka je v javnem delovanju težko pogrešati. Dr. Milan Krištof je bil rojen l. 1872. v Klanjcu v Hrvatskem Zagorju. Dovršil je gimnazijo in vseučilišče v Zagrebu ter študije v Nemčiji na raznih višjih kmetijskih šolah. Vrnivši se v domovino, je nastopil službo v Poljedelski banki in l. 1905. postal urednik „Gospodarskega lista“. Od tedaj je nepretrgoma deloval na kmetijskem polju in posebno v strokovnem oddelku Gospodarskega društva, dokler ni ta korporacija prešla v likvidacijo. Urednik lista je ostal do svoje smrti. Hrvatski narod, kateremu je s svojimi nasveti v kmetijstvu mnogo pomagal, mu bo ohranil najlepši spomin. Tudi mi zaključimo: Slava njegovemu spominu!

GOSPODARSKE STVARI.

Tobačni izvleček. Kmetijska družba je zopet dobila tobačni izvleček, katerega dolgo časa ni bilo mogoče oddajati in po katerem je bilo veliko povpraševanja. — Kakor znano,

se rabi tobačni izvleček za pokončevanje listnih uši in drugih škodljivcev na sadnem drevju. Priporočamo podružnicam in posameznim članom, da si naročijo skupno tobačni izvleček. V posodah približno po 100 kg težkih, stane kg 10 Din. Družba oddaja tobačni izvleček tudi v manjših količinah, in sicer v pločevinastih ročkah, ki so $4\frac{1}{2}$ kg težke in stanejo 70 Din, dalje v steklenicah po 2 kg, ki stanejo 30 Din z embalažo vred. Po pošti se pošilja tobačni izvleček le v pločevinastih kantah. K.

Oddaja sena vojaški oblasti v Logaškem okraju. Kakor se nam poroča, so županstva v logaškem okraju vzela v roko dobavo sena za vojaško oblast, da s tem ščitijo kmetovalce pred izkoriščanjem od strani nepoklicanih činiteljev. Logaški okraj ima namreč precej sena ne samo iz letošnje, temveč tudi še iz lanske košnje. Pri tem poudarjajo, da je letošnji pridelek prav izvrstne kakovosti, ki zasluži tudi primerno ceno. Obenem pa svarijo kmetovalce, naj ne prodajajo slabega blaga morda po nižji ceni, ker s tem kvarijo cene za dobro seno. Županstva pozivljajo kmetovalce, da prijavijo na občini količino in kakovost sena, ki ga bo nato občina ponudila vojaški oblasti. — To je res hvalevredno, da so se tudi občine začele brigati za skupno vnovčevanje pridelka v domačem okolišu. S tem bodo gotovo mnogo dosegli, če ne bodo nastopili sebičneži in koristolovci, ki bi to akcijo otežkočili ali celo onemogočili.

Nakup sena po vojaški oblasti. Komanda dravske divizijske oblasti v Ljubljani je na dopis „Kmetijske družbe“ odgovorila, da bo imenovano poveljstvo takoj začetkom avgusta pričelo s komisijskim nakupom krme. V to svrhu bo odredilo intendantskim skladiščem v Ljubljani, Celju in Mariboru posebne komisije za nakup sena in slame. Seno se bo neprešano nakupovalo neposredno od kmetov-producenotov, kakor ga pripeljejo na vozovih na prodaj. — Poleg tega se bo vršilo na dan 8. avgusta t. l. pri komandi mariborskega vojnega okruha licitacija za 280.000 kg sena in 150.000 kg slame. 9. avgusta bo pri komandi celjskega vojnega okruha licitacija za 30.000 kg slame in 10. avgusta pa v pisarni intendature dravske divizijske oblasti v Ljubljani za 360.000 kg sena in 180.000 kg slame.

DRUŽBENE VESTI.

Spomenik Kralju Petru I. v Ljubljani. Kakor je bilo že svojčas javljeno, se je v Ljubljani sestavil odbor za postavitev spomenika Kralju Petru I. V reprezentančni odbor je bila pozvana tudi Kmetijska družba, ki se je temu pozivu radevolje odzvala. Želeti bi bilo, da k temu spomeniku našega Kralja Osvoboditelja prispevajo vsi sloji po svoji gospodarski zmožnosti. Zato vabi Kmetijska družba vse kmetijske kroge, predvsem svoje ude, da se po svojih močeh udeležijo te nabitne akcije. — **Kmetijska družba za Slovenijo.**

URADNE VESTI.

RAZGLAS

o sprejemu gojenk v kmetijsko-gospodinsko šolo Kmetijske družbe za Slovenijo v Ljubljani.

S 1. oktobrom 1927. se otvori šestindvajseti tečaj gospodinske šole, ki bo trajal 11 mesecev.

Gojenke morajo stanovati v zavodu, ki je pod vodstvom čč. gg. sester iz reda sv. Frančiška. Zavod je v posebnem poslopju poleg Marijanišča na Spodnjih Poljanah v Ljubljani.

Pouk, ki je slovenski in brezplačen, zavzema poleg verojuka, vzgojeslovja, ravnanja z bolniki, spisa in računstva vse one predmete, ki jih mora umeti vsaka dobra gospodinja, zlasti se pa poučuje teoretično in praktično kuhanje, šivanje (ročno in strojno), pranje, likanje, živinoreja, mlekarstvo, vrtnarstvo

itd. Gojenke se vežbajo v gospodinskem knjigovodstvu ter v ravnanju z bolniki in bolno živino.

Tista, ki bo sprejeta v zavod, plača mesečno za hrano, stanovanje, razsvetljavo, to je sploh za vse 450 Din, za pouk pa 100 Din. Vsaka gojenka naj vzame s seboj v tečaj po možnosti naslednjo obleko in perilo: vsaj eno nedeljsko obleko, dve obleki za delo, dva para čevljev, en par vrtnih čevljev, nekaj belih in barvanih jopic za ponoči, tri barvana spodnja krila, dve beli spodnji krili, štiri srajce, šest parov nogavic, 10—12 žepnih robcev, štiri kuhinjske in dva navadna predpasnika. Nadalje perilo za posteljo: dva para rjuh in štiri prevleke za blazine, 4 brisače, 4 servijete in jedilni pribor (žlica, vilice, nož). Če ima katera več obleke, jo tudi lahko vzame s seboj.

Deklice, ki hočejo vstopiti v gospodinsko šolo, morajo

1. dovršiti 16. leto;
2. znati čitati, pisati in računati (začnje šolske izpričevalo);
3. predložiti zdravniško spričevalo, da so zdrave;
4. navesti kakšnega stanu so starši in kakšen je njih doseganji glavni poklic;
5. predložiti obvezno pismo staršev ali varuha, da zanje plačajo vse stroške šolanja;
6. zavezati se, da bodo natančno in vestno izvrševale vsa dela, ki se jim nalože, ter da se bodo strogo ravnale po hišnem redu.

S temi podatki in potrebnimi prilogami opremljene, lastno-ročno pisane, neolkovane prošnje za sprejem naj se vpošljejo

vsaj do 15. avgusta 1927.

Kmetijski družbi za Slovenijo v Ljubljani.

Pri sprejemu deklet v gospodinsko šolo se bo oziralo po možnosti na prošilke iz vseh slovenskih pokrajin, opomniti pa je, da je število gojenk posebno z ozirom na namen gospodinske šole same le omejeno.

V Ljubljani, 15. julija 1927.

Kmetijska družba za Slovenijo.

ZAPISNIK

seje glavnega odbora Kmetijske družbe za Slovenijo v Ljubljani, dne 7. julija 1927.

(Konec).

Gnojilne preizkuse z različnimi umetnimi gnojili je družba izvedla pri raznih kuiturnih rastlinah in skoraj po vsej Sloveniji. V svoji drevesnici na Poljanah se nadaljujejo poskusi z različnimi vrstami krompirja, da dobimo vrsto, ki bi bila našim razmeram prikladna in bi nadomestila oneidovca.

Pri podrobni razpravi o tajniškem poročilu se je sklenilo, naj družba uvede potrebne korake, da se zniža železniška tarifna postavka za prevoz umetnih gnojil v manjših količinah.

Po temeljiti obravnavi o zahtevi hmeljarjev, da naj se dovoli carine prost uvoz hmeljev, je sklenil glavni odbor: 1. V „Kmetovalcu“ je objaviti poziv gozdnim posestnikom, da pripravijo do prihodnje pomladi dovolj hmeljev, obenem tudi navodilo, kakšne morajo biti in kdaj jih je sekati. Obenem je pozvati hmeljarje, da si jih že sedaj naroče. 2. Železniško ministrstvo je naprositi za znižanje prevoznega tarifa za hmeljeve. 3. Zaprošiti je kmetijsko ministrstvo, da izposluje carine prost uvoz gotove količine teh kolov proti kompenzaciji od strani Avstrije, da dovoli carine prost uvoz določene količine našega vina.

Po nekaterih nadaljnjih pojasnilih se je tajniško poročilo odobrilo.

4. Letošnji razvoj blagovnega prometa. Promet s kmetijskimi potrebščinami postaja vedno bolj živahen. To se opaža posebno pri razpečevanju umetnih gnojil, katerih potreba

reste od leta do leta. Od začetka tega leta do konca julija se je razpečalo okrog 200 vagonov raznih umetnih gnojil, $4\frac{1}{2}$ vagonov krmil, $\frac{1}{2}$ vagona travnega semena, 1 vagon lucerne in detelje, 6 vagonov krompirja, $1\frac{1}{2}$ vagona ajde, 1 vagon ovsa, 1 vagon koruze, 1 vagon raznega drugega semena. Nadalje 30 vagonov galice, 4 vagone žvepla, 2 vagona salojidina in obilo raznih drugih kmetijskih potrebščin.

G. Supanič se je pritoževal, da ni imela družba dovolj galice in posebno v Mariboru jo je primanjkovalo. G. Petovar je pripomnil, da sta galica in žveplo dospela prepozno. Kakovostno je bila galica dobra, pač pa je bil en vagon suh, drugi nekoliko vlažen. Glede cene se vinogradniki niso pritoževali.

G. predsednik je pojasnil, da je družba fiksno kupila in oddala 30 vagonov galice, kakor se je glasil sklep glavnega odbora. Galice je bilo za družbene ude dovolj ter jo je vsakdo, ki se je pravočasno prijavil, tudi dobil. Kdor ni letos prejel pravočasno galice, naj si to pripiše samo svoji brezbriznosti. Kavnotako tisti, ki jo je moral pri trgovcih kupiti po 8 do 9 Din za kg, bi jo lahko dobil pri družbi po 6,50 Din. — Glavni odbor je vzel to pojasnilo na znanje.

Nadalje je sklenil glavni odbor za jesensko gnojenje nakupiti 100 vagonov Tomasove žlindre, in sicer 60 fiksno in 40 pogojno.

G. Supanič je predlagal, naj družba dobavi nekaj kamene soli za lizanje živine, kar se bo po možnosti izvršilo.

5. Jubilejna kmetijska razstava. Tajnik je podal poročilo o stanju priprav za jubilejno kmetijsko razstavo in pojasnil predlog direktorja: Ker so 11. septembra t. l. volitve v državno skupščino, je otvoritev razstave tedaj nemogoča. Brez dvoma je, da bo jubilejna kmetijska razstava vsled tega trpela, zato je sklenil glavni odbor, naj se prireditve letos v tem obsegu ne vrši, pač pa po možnosti samo majhna kmetijska razstava. Jubilejna kmetijska razstava se pa prenese na prihodnje leto. Glavni odbor je vzel ta predlog na znanje.

6. Uradniške zadeve. G. predsednik je poročal o nekaterih uradniških zadevah, ki se rešijo v zmislu, kakor je to predlagal direktorij.

7. Sprejem novih udov. Od zadnje odborove seje se je prijavilo 176 novih udov, ki jih je glavni odbor sprejel po dosedaj običajnih pogojih.

Potrnila se je tudi ustanovitev dveh novih podružnic, in sicer Križevci v Prekmurju za občine: Križevci, Domaniševci, Kostanovci, Košurovci, Kukče, Ponovec, Končevci, Lončarovec, Pačkovci in Loče pri Poljčanah za občine: Loče, Žice in Zbelovo.

8. Slučajnosti. Na prošnjo podružnice Poljane nad Škofjo Loko se je sporazumno s člani bivše podružnice v Gorenji vasi na poročilo tajnika, ki je na licu mesta ugotovil dejansko stanje in tozadevno posredoval, sprejel tozadevni predlog glede odprodaje tamošnje drvesnice in razdelitve skupička med obe podružnici. Zahtevati je tudi podružnično imovino od bivšega načelnika Matevža Ingliča v Gorenji vasi.

G. Mencinger je predlagal, naj družba pri velikem županu ljubljanske oblasti posreduje, da se otvoritev petmesečnega mlekarkega tečaja prenese od 1. avgusta na 1. oktober t. l., ker je določeni termin za naše razmere neugoden. V tečaj bo sprejetih 10 Slovencev in 5 Srbov. Nadalje je predlagal, naj se tudi za mlekarje uvede obrtniški red, po katerem je potrebna dveletna učna doba in triletna pomočniška praksa. Oba predloga sta se sprejela.

G. Bajuk je predlagal, naj družba prosi ministrstvo za dovolitve trošarine prostega sladkorja za napravo petijota. Pojasnilo se mu je, da je to po zakonu nedopustno. Zato je predlagal, naj se dovoli sladkor za izboljšanje slabših vin.

G. Meden je prosil, naj Kmetijska družba polizve pri Dravski oblasti, kako bo letos z nakupom sene in naj to objavi v „Kmetovalcu“. Se bo upoštevalo.

G. Globovnik je poročal, da je za skladišče podružnice v Novem mestu potrebna napeljava vode in elektrike. Tozadevno naj družba primerno prispeva. Temu se je ugodilo.

Ker se nihče ni oglasil več k besedi, je g. predsednik ob enajstih dopoldne zaključil sejo.

VABILA

k občinim zborom podružnic Kmetijske družbe za Slovenijo.

Sv. Bolhenk pri Središču, v nedeljo 21. avgusta po rani sv. maši v šoli; — Catež pri Veliki Loki, v nedeljo 14. avgusta, ob osmih po prvi sv. maši v dvorani Gasilnega Doma; — Devica Mar. v Polju, v nedeljo 14. avgusta t. l. v šoli ob polosmih zjutraj; — Frankolovo, v nedeljo 21. avgusta t. l. ob pol 9. uri dopoldne v „Društvenem domu“; — Sv. Lenart nad Vel. Nedeljo, v nedeljo 14. avgusta, ob polosmi uri po rani službi božji v šoli; — Loče pri Konjicah, v nedeljo 14. avgusta ob osmih v šoli v Ločah; — Lom pri Tržicu, v nedeljo 14. avgusta t. l., po prvi sv. maši ob 7. uri pri načelniku; — Murska Sobota, v nedeljo 14. avgusta t. l. ob enajsti uri dopoldne v dvorani gostilne Flisar; — Pilštanj, v nedeljo 21. avgusta t. l. po jutranji maši v gostilni pri Jazbecu na Pilštanju; — Podčetrtek, v nedeljo 14. avgusta 1927, po zgodnji sv. maši v šoli v Podčetrtku. Če bi bila to nedeljo pozna sv. maša, se vrši občni zbor istega dne popoldne ob 3. uri istotako v šoli; — Ribče-Hotič, v nedeljo, 14. avgusta, ob 5. uri popoldne pri Franc Cerarju v Verneku; — Studenice, v nedeljo, 14. avgusta, ob 8. uri zjutraj v samostanski sobi v Studenicah; — Verželj, v nedeljo, 28. avgusta po rani maši v šoli; — Zavrc, v nedeljo 4. septembra t. l. po rani službi božji v stari šoli; — Cerklje ob Krki, v nedeljo 21. avgusta 1927. po prvi sv. maši v „Društveni dvorani“; — Sv. Križ pri Rogaski Slatini, v nedeljo 14. avgusta 1927. ob polosmih zjutraj v Društvenem domu pri Sv. Križu; — Maribor in okoliš, v nedeljo 28. avgusta ob 9. dopoldne v dvorani Srednje vinarske in sadjarske šole.

Popravek. V zadnji 13. števil „Kmetovalca“ je čitati v članku „Bolezen na hmelju“ v tretjem odstavku 5. vrstni namesto „v življenju“ pravilno: v „življenski“ zvezi in v 8. vrsti: Ves „srednji“ namesto ves „spodnji“ del rastline.

Tržne cene.

Cene so v dinarjih.		Ljubljana		Maribor	
Zrni in drugi pridelki	šenica	1 q	340— do 370—	350— do —	—
	rž	1 q	300— do 330—	250— do —	—
	ječmen	1 q	280— do 310—	200— do 250—	—
	oves	1 q	270— do 295—	— do 300—	—
	proso	1 q	325— do 350—	450— do —	—
	koruza (nova, sušena)	1 q	230— do 240—	250— do 300—	—
	ajda	1 q	400— do 430—	450— do 500—	—
	fižol, ribničan	1 q	400— do —	300— do 400—	—
	fižol, prepelčar	1 q	425— do —	— do —	—
	krompir	1 q	150— do 200—	175— do 225—	—
Seno in žirni	sladko seno	1 p	80— do —	50— do 60—	—
	kislo seno	1 p	50— do —	— do —	—
	slama	1 p	50— do —	25— do 30—	—
Goveja živina	Voli I.	žive teže 1 kg	10— do —	8— do 9—	—
	II.	1 kg	9— do —	7— do 7-50	—
	III.	1 kg	8— do —	5-50 do 7—	—
	Krave, klobasariče	1 kg	3— do 4—	3-75 do 4—	—
Teleta	(Prigon v L. ubl. 88, v Marib. 707 glav.)				
	Teleta	žive teže 1 kg	15— do 17—	— do —	—
Prasiči	(Prigon v Ljublj. 15, v Marib. 13 glav.)				
	6-8 tednov stari	komad	200— do 300—	150— do 200—	—
	3-4 mesece stari	—	— do —	360— do 420—	—
	5-7 mesecev stari	—	— do —	450— do 480—	—
	debel	žive teže 1 kg	— do —	9-50 do 11—	—
	debel	mrtve 1 kg	— do —	15— do 17-50	—
	(Prigon v Ljublj. 15, v Marib. 135 glav.)				
	pišaneec	komad	12-50 do 22-50	15— do 35—	—
	kokoš	komad	25— do 40—	40— do 50—	—
	mleko	1 lit.	2-50 do 3—	2— do 2-10	—
Mleko, maslo, sir, jajca	smetana	1 kg	— do —	12— do 14—	—
	čajno maslo	1 kg	50— do 56—	50— do 65—	—
	surovo maslo	1 kg	44— do —	36— do 40—	—
	bohinski sir	1 kg	32— po —	— do —	—
	sirček	1 kg	10— do —	4— do 7—	—
Kari-vo	jajce	komad	1— do 1-25	1— do 1-25	—
	trda drva	1 m ³	150— do —	140— do 160—	—
	mehka drva	1 m ³	75— do —	105— do 120—	—

Za uredništvo odgovoren: Viljem Rohrman. — Tisk J. Blasnika nasl. v Ljubljani. — Za tiskarno odgovoren Mih. Rožanec

KMETOVALEC.

Glasi Kmetijske družbe za Slovenijo.

Inserati se računajo po naslednjih cenah:

1/4 stran	Din 2400.—	1/8 strani	Din 400.—
1/2 strani	Din 1200.—	1/6 strani	Din 300.—
3/4 strani	Din 800.—	1/3 strani	Din 200.—
1 strani	Din 600.—	1/2 strani	Din 100.—

Priloga listu stane Din 1500.—. — Mala naznanila do 20 besed stane Din 20.—, vsaka nadaljna beseda 1 Din.

Kmetovalci — udje Kmetijske družbe!

Naročajte vse kmetijske potrebščine edino-le pri svoji strokovni organizaciji t. j. pri Kmetijski družbi za Slovenijo; edino-le ona Vam more dati vsa potrebna jamstva glede izvirnosti in dobre kakovosti umetnih gnojil, krmil, semen in strojev. Bodite previdni pri nakupovanju potrebščin, ne nasedite raznim »cenejšim« ponudbam.

Kmetijska družba ima za svoje ude v zalogi naslednje kmetijske potrebščine.

Vse cene so popolnoma neobvezne, ter veljajo tako iz skladišča v Ljubljani kakor iz Maribora.

Udom iz mariborske oblasti sporočamo, da so vse kmetijske potrebščine na zalogi tudi v Mariboru, Meljska cesta št. 12, v lastni hiši Kmetijske družbe. Udje se lahko obračajo tudi naravnost na: Skladišče Kmetijske družbe v Mariboru, Meljska cesta 12.

Semena:

Inkarnatna detelja Din 15.— za 1 kg.

Semenski oves „Ligovo“ po Din 3.50 za 1 kg.

Semenska pesa, Mamut po Din 13.— za 1 kg. To seme je jamčeno pristno severonemško, najvišje kaljivosti.

Kose	prvovrstne	65 cm,	70 cm,	75 cm
	po Din	22.—	24.—	24.—

Umetna gnojila.

Cene veljajo za nadrobne pošiljatve. Pri vagonskih naročilih naj se podružnice obrnejo preje plsmeno na družbo, ki jim bo napravila po možnosti ugodnejše cene. Večje zaloge se nahajajo tudi pri Zvezli podružnici v Brežicah ter v podružničnem skladišču v Novem mestu, ter na Rakeku pri gospodu Mat. Stržaju.

Apneni dušik v pločevinastih posodah po Din 310.— za 100 kg. — Za 1 ha 200 do 300 kg.

Apneni prah, rinfuza (prosto) naložen v Trboveljski ali Zagorski apnenici, po Din 12.50 100 kg, samo vagonke pošiljke.

Kalijeva sol, 42% po Din 170.— za 100 kg, vreče po 50 kg stanejo 90.— Din z vrečo vred. Za 1 ha 200—300 kg.

Kajnit po 95.— Din za 100 kg. — Za 1 ha 400—600 kg.

Kostni superfosfat 18/20%, Cena Din 145.— za 100 kg Ljubljana-Maribor. Na hektar 300 kg.

Mavec (gips) za gnojenje. Cena po 40 Din za 100 kg z vrečami vred. — Na ha 600 kg.

Mešano umetno gnojilo za polje, travnike in vinograde, ki vsebuje 8 1/2% kalija, 5% dušika in 9% fosforove kisline po Din 180.— za 100 kg. — Za 1 ha 500 kg.

Rožena moka, izborna dušičnato gnojilo za vinograde po Din 350.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. — Za 1 ha 300—500 kg.

Rudninski superfosfat 16—18% po Din 92.— za 100 kg, v vrečah po 100 kg, za 1 ha 300—500 kg. Pri celih vagonih Din 90.— za 100 kg franko na vsako postajo v Sloveniji.

Razklejena kostna moka, 29% fosforove kisline, 2 1/2% dušika po Din 120.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. Za 1 ha 250 do 300 kg.

Surova kostna moka z 21% fosforove kisline in 5% dušika po Din 115.— za 100 kg. — Za 1 ha 300—400 kg.

Thomasova žlindra. Cene za 100 kg pri odjemu pol ali celega vagona franko kolodvor Ljubljana ali Maribor jamčeno 19/20% po Din 150.—, Za na drobno oddajo v Ljubljani in Mariboru stane vreča 100 kg 19/20% Din 155.—.

Na željo odda družba vrtnarjem in malim posestnikom umetna gnojila na drobno, t. j. na posamezne kilogr. po nastopnih cenah iz skladišča na Turjaškem trgu št. 3. — Mešano gnojilo za vrtove po Din 2.50 za 1 kg z vrečami vred.

Krmila:

Lanene tropine z 38/40% beljakovin in toščice po Din 3.50 za 1 kg v vrečah po 50 kg.

Klajno apno v izvornih vrečah, težkih 50 kilogramov po Din 4.25 za kilogram, na drobno Din 5 za kg, najmanj 5 kg.

Ribja moka v originalni vreči 100 kg po Din 9.50 za kg, na drobno Din 10.— za kg, najmanj 5 kg.

Živinska sol po Din 2.25 za 1 kg Ljubljana, z vrečami (po 50 kg) vred.

Vinogradniške in vrtné potrebščine:

Arborin, sredstvo zoper drevesne škodljivce, v steklenicah po 1 in pol kg po Din 20, v ročkah po 3½ kg Din 50.—

Arsokol (glej spis v štev. 5. lanskega „Kmetovalca“) svinčen preparat zoper razne drevesne škodljivce, osobito proti črvičnosti jabolk, proti listnim in krvavim ušem, v steklenicah po 100 gr Din 20.—

Antiklor (salojdin, natr. tiosulfat) v sodih po 300 kg Din 5,20, v sodih po 100 kg Din 5,40, v manjših količinah po Din 5,60 za kilogram.

Azbest Clarit za čiščenje vina po Din 70 za kg.

Azbest dunajski za čiščenje vina po Din 40 za kg.

Cepilna smola po ¼ kg Din 15.—, ½ kg po Din 8.—

Ebutoskope Vidal-Maligand za preizkušanje alkohola v vinu po 500 Din za kompl. aparat.

Eponit za čiščenje vina po Din 50.— za kg.

Enokarbon (Oenocarbon), prepar. ogljen prah za čiščenje vina po Din 50 za 1 kg.

Flora škropilnice, dvoliterske, za vrtné nasade, po Din 370.—

Gobčni odpiralč „Ekspres“, 150 Din komad.

Gnojne vile s 4 roglji po 15.— Din za komad.

Grozdni mlin, domače tvrdke, po Din 850.—

Grozdni mlin inozemske tvrdke, 65 kg teže po 1580.— Din.

Grozdni reblijači „Ideal“ štev. 8, prenosljiv po 2550.— Din.

Grozdni reblijač inozemske tvrdke po 5450.— Din.

Gumijeve cevi za škropilnice po 15.— Din meter.

Gumijeve kroglice za trtne škropilnice po 50 par komad.

„Jullien“ za čiščenje vina, za belo in za rdeče ¼ kg Din 30, ½ kg Din 50, 1 kg Din 90.—

Merilo za sode, novost patent Matievič, všteti tabelo po 130.— Din za 2 m zložitljiv aparat.

Moštne mere, žepne, mali format po Din 95.—, večji format s termometrom po Din 140.—

Nitrij bisulfit v tabletah po 180 Din za 1 kg.

Petrolfenol, sredstvo zoper krvavo uš, po Din 12,50 za kg.

Rafija je dobiti v skladišču Maribor po Din 20 za 1 kg.

Sadni mlin inozemske tvrdke po 4250.— Din.

Sadni mlin domače tvrdke Din 1450.—

Salojdin (antiklor, natr. tiosulfat) po Din 5,20, 5,40 in 5,60 za kg. Glej Antiklor!

„Srgo“ aparati za zatiranje poljskih miši po Din 200.—, Srgo patroni po Din 7 za komad.

Sulfol (koloidalno žveplo) proti oidiju v zavitkih po pol kg 65 Din, po 1 kg 120 Din orig. zavitek.

Stiskalnica za grozdje in sadje EPD po Din 3400.—

„Stopp“ nastavke za škropilnice (hipni zatvor iz medenine) sistem Fr. Nechwile, po Din 165.—

Škropilnice franc. znamke „Automatique“ Din 680.—

Škropilnica za sadno drevje in hmelj „Unikum“ od tvrdke „Nechvile“ ročno-prevozna z dvema cevma po 3 m, štirimi podaljševalnimi cevma po 75 cm, 2 bambusovimi cevma po 4 m in Patent razpršilnikoma Din 2900.—

Škropilnice ročne, male po Din 100, velike po Din 200. (Razpršilniki za veliko ročno škropilnico Din 18.— za komad.)

Trtne škropilnice, bakrene, sistem Vermorel po Din 500, sistem Jessernik po Din 500, sistema Kmetijska družba po Din 450, original Komet Nechwile D 123 Din 500 za komad.

Uranija zelenilo po Din 80 za kg.

Uspulun — za razkuževanje vseh vrst semenja — v škatlicah po 100 gr Din 22.—, 500 gr Din 92.

Vinalkometer za določanje alkohola od tvrdke Theo Seltz po Din 120.—

Vinometri „Weinlaube“ inozemske tvrdke po Din 60.—

Žveplo dvojno ventilirano 85/95% Chancel po Din 4,60 za 1 kg, z 3% galico po Din 4,90 za 1 kg.

Žveplov trakovi na azbestu po Din 16 za kg.

Žveplalnik „Vindobona nahrbtni 26“ Din 500.—

Žveplalniki za sode po Din 60.— za komad.

Žveplalniki, ročni po 65 Din za 1 komad.

Žveplalniki nahrbtni, št. 1 Din 450.—, št. 3 Din 500.—

Vrtnarsko orodje orig. tvrdke S. Kunde & sin:

Cepilni noži za okulacijo in kopulacijo po Din 38,50, Din 58,75, Din 44,75, Din 36,25, Din 60,25, Din 84.—; vrtni noži po Din 57,25, Din 67,75; vrtné in trtne škarje po Din 52.—, 76.—, 117.—, 146.—, 190.—

Žage za drevesa od Kunde, od 30.— do 124.— Din.

Živinoreja in mlekarstvo.

Opozorjamo mlekarne na znižane cene večjih posnemalnikov „Baltic“ in „Titan“.

Brzoparilniki „Alfa“ original B po 120 l po 1900.— Din.

Gumijevi seski za teleta po Din 20 in 30 komad.

Laktodensimeter (za določanje gostote mleka) po prof. Gerberju po 40 Din.

Mlečne cevi št. 3562 po Din 6.—; št. 3561 po Din 7.—

Posnemalnik „Titan“ za 150 l po Din 2200.—

„Baltic“ posnemalnik za 35 l Din 620. M:O za 60 l Din 1260, za 100 l K po 1700 Din, za 130 l K po Din 1800 ali isti stroj s podstavkom Din 2750.—

Požiralnikove cevi za teleta 160, za goved 350 Din.

Reporezni stroj E. W. A. po Din 700.—

Sirišče dansko, orig. Hansen v prahu, iz Kodanja, v dozah po 25 gr po Din 15.—

Sirišče „Kastel“ se dobi v pločevinastih puščicah po 25 gr Din 10, 50 gr po Din 20, 100 gr po Din 40, 250 gr po Din 110, 500 gr po Din 180.

Sesalke za gnojno (gnojne pumpe) 330 cm po Din 950, 360 cm po Din 970, 390 cm po Din 990, 420 cm po Din 1025, 290/420 cm po Din 1120.

Telečji napajalniki po Din 130.

Trokarji za goved po Din 100, za teleta in ovce po Din 70.

Razne kmetijske potrebščine:

Grablje železne, 10 zobne po Din 9.— za komad.

Higosan, sredstvo proti snežni plesni rži, progavosti ječmena v zaklopnih po 200 gr po 40 Din.

Kultivatorji (ročni) po 18 in 25 Din komad.

Orodje vrtnarskega društva: klini za vrvice po 3 Din, lopate za štihanje po 23 Din komad.

Pasti za voluharje po 10 in po Din 6.—, klešče za pasti Din 5.—

Porzol preiskušeno suho sredstvo za prašenje semenja proti snetjavosti v zav. po 200 gr Din 10.—

Peresa k vrtnim škarjam po 1 Din komad.

„Ptičji strah“. Vsebuje 20 strelav, stane Din 20.—

Robkalni stroj za koruzo EMR po Din 950.—

Tobačni izvleček v sodih po približno 100 kg po 10 Din kilogram nadrobno v pločevinastih kantah po 4 in pol kg vsebine po 70 Din in v steklenicah po dva kg po 30.— Din z ambalažo vred. Po pošti se razpošiljajo le pločevinaste kante.

Trajerji (orig. Heidovi) po 3000 Din.

Žitni čistilnik z 7 siti po Din 1400.

Žitni čistilnik z 10 siti po Din 1600.

Poljedelski stroji:

Universal plugi:

Sackov plug D7 MN po Din 1180.—

Sackov plug D6 MN po Din 1000.—

Sackov plug EFB5 po Din 920.—

Sackov plug E9E po Din 1300.—

Dvojni Sackov plug ZH6RU po Din 1650.—

Obračalni plug UW5 po Din 1040.—

Obračalni plug NW5 po Din 1300.—

Plužni lemeži Sack: 7M24 po Din 52.—, 6R24 po Din 48.—

Podzemeljski plug Sack XII po Din 400.—, Sack XV po Din 400.—

Sackov kompl. plug z sedmimi izruvači za krompir po Din 1250.—

Izruvač za krompir Sack (glava) z sedmimi deli Din 420.

Okopalniki: H4 po Din 315; XXV SACK (kopačice) po Din 440.—; „Planet“ štev. 18 Din 220.

Okopalnike Planet-Plantage kompletne po Din 800.—

Ospalniki: z enim prednjim kolesom, kompletni po Din 780; HSE po Din 310; HZL po Din 700, manjši po Din 350; M za 7" plug (Sack) po Din 390.

Njivska brana SE2 po Din 700.

Travniška brana A3 po Din 750.—, A4 po Din 760.—

Travniške brane z zvezdnimi členki SA3 po Din 900.— SB3 po Din 980.—

Travniški skarifikator „Darius“ 14 po Din 2160.

Sekalni stroj „Isaria“ širok 1,25, vrst 11, Din 5000.

Stroj za suho kvašenje žita (Mayer Trockenbeizler Ideal, 1) po Din 950.—

Kultivator FZBVR SACK z sedmimi noži po Din 1780, s devetimi (peresnimi) noži po Din 1980.

„Do sedaj je

polnih devet let poteklo, odkar poznam „Thürpil“ (tirpil). To zdravilo deluje izvrstno. Od tedaj porabljam samo Thürpil proti driski pri teletih in prašičih“.

L. G., načelnik kmetijske zadruge v H.

„Thürpil“ se dobiva pri živinozdravnikih in v lekarnah. — Edina tovarna:

Cl. Lageman, Chem. Fabrik, Aachen. — Zastopnik: „Lykos“, Mr. K. Vouk, Zagreb, Jurjevska ulica št. 8.

Telefon števil. 16.

Poštni ček 10.533.

Ustanovljena leta 1889.

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

(Gradska štedionica)

LJUBLJANA
PREŠERNOVA ULICA

Stanje vloženega denarja nad 250 milijonov dinarjev.

Stanje vloženega denarja nad 1000 milijonov kron.

sprejema vloge na hranilne knjižice kakor tudi na tekoči račun, in sicer proti najugodnejšemu obrestovanju. Hranilnica plačuje zlasti za vloge proti dogovorjeni odpovedi v tekočem računu najvišje mogoče obresti. Jamstvo za vse vloge in obresti tudi tekočega računa je večje kot kjerkoli drugod, ker jamči zanje poleg lastnega hranilničnega premoženja še mesto Ljubljana z vsem premoženjem ter davčno močjo. Vpravi radi tega nalagajo sodišča denar nedoletnih, župnijski uradi cerkveni in občinske občinski denar. Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke največ v naši hrani, niti, ker je denar tu popolnoma varen. Hranilnica daje posojila po nizki obrestni meri na posestva in menice.

Kmetovalci, čitajte kmetijsko - strokovne knjige!

KMETIJSKE KNJIGE

in gospodarska navodila, ki jih ima naprodaj „KMETIJSKA DRUŽBA ZA SLOVENIJO“ v Ljubljani, Turjaški trg števil. 3.

Splošno kmetijstvo.

	Din
F. Štupar, Navodilo, kako je sestavljati poročila o letini	5.—
B. Skalicky, Kmetijske razmere na Češkem (broš.)	10.—
I. Majdič, Nasveti za hišo in dom (vez.)	30.—
F. Pengov - Dr. Ratajec, Poljudna kemija (broš.)	18.—
F. Povše, Umni kmetovalec II. III. snopič po	12.—
V. Rohrman, Poljedelstvo I. II. snopič po	15.—
Rohrman - Dular, Gospodarski nauki	15.—

Travništvo.

Weinzierl - Turk, O sestavljenju in setvi travnih mešanic (broš.)	15.—
Inž. Turk, Navodilo o gnojenju travnikov	5.—
Inž. Turk, Travništvo I. snopič po	8.—
Inž. Turk, Travništvo II. snopič po	13.—

Vinarstvo in kletarstvo.

B. Skalicky, Pridelovanje in razpečevanje namiznega grozdja, ter vzgoja trt na špalirju (broš.)	10.—
B. Skalicky, Kletarstvo (vez.)	72.—
A. Žmave, Vinarstvo (vez.)	66.—
Imenik vinogradnikov mariborske oblasti	10.—

Sadjarstvo in vrtnarstvo.

M. Humeck, Breskev in marelica (broš.)	10.—
M. Humeck, Praktični sadjar (vez.)	80.—
M. Humeck, Sadje v gospodinjstvu (broš.)	24.—
M. Humeck, Sadno vino ali sadjevec (broš.)	10.—
F. Kafol, „Sadjarstvo“	10.—
J. Zupanc, „Konzerviranje sadja in povrtnine“	16.—

Din

M. Humeck, Pet slik od zlahtnih hrušk	10.—
M. Humeck, Domači vrt (vez.)	40.—
I. Priol, Ameriški način sortiranja in vkladanja sadja (broš.)	5.—

Živinoreja in živinozdravstvo.

Steuert - Jamnik, Soseba Razumnika „Konjereja“	15.—
L. Tepina, Podkovstvo (broš.)	20.—
F. Dular, Domači živinozdravnik (vez.)	44.—
A. Slivnik, Perutninarstvo (vez.)	50.—
Dr. Voszka, Reja domačih zajcev (broš.)	10.—
F. Erjavec, Živali v podobah, II. zv. ptice (vez.)	26.—
A. Pevc, „Sirarstvo“	55.—
A. Pevc, „Mlekarstvo“	25.—

Čebelarstvo.

A. Janša, Nauk o čebelarstvu (broš.)	24.—
D. Beranič, Temelji uspešnega čebelarstva	15.—
F. Lakmayer, Umni čebelar (vez.)	38.—

Razne gospodarske knjige.

M. Kostanjevec, O užitnosti vina in mesa (broš.)	5.—
A. Šivic, Poljudno navodilo za merjenje lesa	15.—
J. Künzle, Zdravilna zelišča (broš.)	8.—
J. Künzle, Zel in plevel „Slovar naravnega zdravilstva“ (vez.)	75.—
L. Purgaj, Gospodinjstvo (broš.)	40.—
Dr. Šavnik, Dohodnina (broš.)	8.—
A. Beg, Naše gobe, navodilo za spoznavanje užitnih in strupenih gob (vez.)	50.—
Makuc - Jamnik, Določanje žive teže pri govedu brez tehtnice	10.—

Ob naročitvi knjig zahtevajte poštno položnico!

Po prejemu denarja se takoj odpošljejo knjige!

Najuspešnejše sredstvo za rejo domače živine je brezdomno

„MASTIN“

ki pospešuje rast odebilitet in omastitev domače, posebno **klavne živine**. Jasen dokaz neprecenljive vrednosti „MASTINA“ so brezštevilna zahvalna pisma.

Cena: 5 škat. 46 Din, 10 škat. 80 Din.

Lekarna TRNKOČY
Ljubljana, Mestni trg 4

(Zraven Rotovža.)

Opeka

Združene opekarnice d. d. v Ljubljani naznanjajo, da imajo malo prodajo in zalogo zidne, strešne ter steklene opeke v Ljubljani tvrdka I. Knez, Gospodarska cesta 3, Flgovčovo dvorišče, 214

H. HAUPTNER, BERLIN

tvornica živinozdravniških inštrumentov za zdravljenje živine in živinorejo.

Priprave za preizkušnjo mleka.

Vrtlnik za določanje tolsčobe v mleku, priprave za kontrolno. molžo, Butrometer za polno in posneto mleko, smetano itd. Preizkuševalac za čistoto mleka. Priprava za preizkušnjo masla in sira. Mlečne tehtnice, steklenice za mlečne preizkušnje, golide itd. Hauptnerjevi stroji za striženje in ušesne znamke i. t. d.

Generalno zastopstvo za Jugoslavijo:

MARKO V. DJORDJEVIĆ I BRAT
BEOGRAD, Krajica Petra ulica števil. 53.

Mala naznanila.

Le proti predplačilu, do 20 besed stane Din 20.—, vsaka nadaljna beseda po 1 Din.

Vsa 10. in 25. v mesecu se zaključijo sprejemanje oglasov za prihodnje številke. Upravištvu ne prevzame posredovanja.

Laške jerebičarke, čistokrvne

5 enoletnih kokoši in 1 petelina prodaja zaradi preselitve za 350 Din. Anton Prelesnik, Gornja Lendava, Prekmurje. 227

V najem se odda posestvo,

z vsemi potrebnimi pritlikinami ter stanovanjem proti primerni kavciji v Sevnici. Naslov v upravi „Kmetovalca“ pod številko 226.

Službo majerja

ali kaj sličnega iščem na manjši posestvi z malo družino. Več sem vsega poliskega, gozdne in hmeljarskega dela. Reflektiram na stalno mesto. Naslov pove uprava „Kmetovalca“ pod številko 225.

Kmetijske stroje,

vsakovrstne, popolnoma nove prodam po najnižjih cenah, ker opustim trgovino z istimi. Obrniti se le na naslov: Fr. Hiti, zaloga poljedelskih strojev, Ljubljana, Kete-Murnova c. 2. (prejšnja Martinova cesta). 224

Brinje

vsakovrstno, nudi najceneje tvrda I. Knez v Ljubljani, Gosposvetska c. 3. 223

Bika

montafonske pasme, čistokrvnega, 11 mesecev staroga, izredno lepega, ima na prodaj: graščina Volčji potok, p: Radomlje. 222

Jabolčnik

in razna vina, lastnega pridelka, ima po zelo ugodni ceni naprodaj: A. Ussar, vinogradnik v Zavrču, pošta: Moškanjci (via Pragersko). 221

Kupimo debele, zdrave, negračne, ravne

hrastove in druge debela

po zmerni ceni franco vagon vaše postaje. Blizu železnice kupimo cele gozdove. Okrogel les sprejememo v razžaganje in prodajo. Ponudbe pismeno na: Lesna Industrija, Ljubljana 1, poštni predal 144. 220

Belo in rudeče vino

izvrstne kakovosti ima na prodaj: Vlastelinstvo Josipa pl. Kiepacha v Križevcih (Hrvatsko). Cena za novo vino Din 6.—, za staro Din 7.— za liter, postavljeno na Kolodvor Križevac v sodih kupca. 228

Trgovskega pomočnika

semske trgovine (tudi žensko moč) išče: Tima Vladislavjevič, Beograd, Karadjordjeva ul. 88. 203

Vrtnarji pozor!

Ponudite vse pridelke Vašega vrtnarstva, katere želite prodati, na naslov: „Flora“, vrtnarska trgovina, Beograd poštni predal 287. 204

Mlin na kamne

manjše kapacitete na pogon za mlenje žita se prodaja pod ugodnimi pogoji. Poizve se in ogleda pri tvrdki Dolničar & Richter, Ljubljana, Zvonarska ulica 3. 219

Ekonom

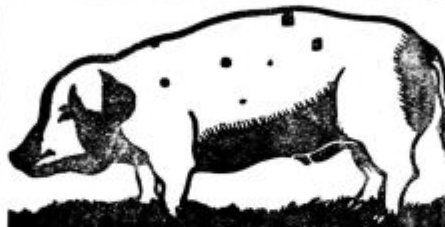
z večletno prakso, želi premeniti službo! Ponudbe na upravo „Kmetovalca“ številka 207. 207

I. JAX & SIN Ljubljana,

Gosposvetska c. 2
priporoča bogato zalogo. Pisalni stroji Adler in Urania, šivalni stroji za rodbino in obrt.

Vozna kolesa Št. 1914, Dürkoop, Orožno kolo (Waffenrad). Ceniki zastoj in franko.

Kot prva pomoč pri obolenju prašičev ter v zadržanje rdečice se je izkazal v neštetihih slučajih kot edino uspešno zdravilo

Sadnikarjev zdravilni prašek zoper obolenje prašičev.

To vedno učinkujoče aleopatično sredstvo očisti prebavila in odvaja iz njih kužne bacile. Pospešuje tek in rešo zdravim živalim ter pri obolenih pravočasno uporabljen zadržani rdečico. Previden rejec imej ta prašek vedno doma! — 1 zavoje 12.— Din, 10 zavojev 100.— Din, preprodajalci poseben popust. Če se pošlje denar naprej, poštnine prosto, sicer po povzljaju.

Izdeljuje in razpošilja z natančnim navodilom samo:

Lekarna Mr. Stanko Hočevar
Vrhnika številka 96.

V zalogi so vsa druga zdravila.

Najboljše dušičnato gnojilo za krompir, koruzo, peso posebno pa hmelj je

čilski soliter

ki se ga dobi pri Kmetijski družbi v Ljubljani in trgovcih z umetnimi gnojili.

Njegova raba je preprosta, učinek gotov. Potrebna pojasnila in tiskana navodila o vseh umetnih gnojilih podaja na pismena vprašanja brezplačno

Poddelegacija proizvajalcev čilskega solitra, Ljubljana, Turjaški trg številka 3.

Za krmljenje zahirane, oslabele in rahitične živine je najboljšo sredstvo

„TEŽAKOVO hranilno in zdravilno olje za živino“,

ki je v te namene preizkušeno, koristnim priznано in priporočeno od najvišje inštanace

„Bujlatričke klinike veterinarskog fakulteta in Zavoda za živinogojstvo na Kr. sveučilištu SHS. u Zagrebu s protokolom Br. 75. od dne 14. junija 1927. To olje dobavlja edino tvrdka

M. TEŽAK, Zagreb
Gundulićeva ulica broj 13

ki pošilja na zahtevo navodila o uporabi tega olja vsakomur brezplačno.

ČADEŽ & BRCAR LJUBLJANA,

Kolodvorska ulica št. 35

ima vedno na zalogi po konkurenčnih cenah: poljedelske trijerje, la gonilna jermena, naravne in umetne mlinске kamne, mlinске potrebščine.

KUHajte KAVO

S PRVOVRSTNO

KOLINSKO
CIKORIO!

Brez umetnih gnojil ni najvišjih pridelkov!

Brez kalija ni zrnja!

Popolnoma napačno je, uporabljati samo superfosfat. Vsaki kmetovalec, ki želi imeti rentabilno gospodarstvo mora trositi razen superfosfata na oral še

100 — 150 kg 40% - ne (kalijeve) soli, in 50 — 100 kg apnenega (dušika).

Vsa natančna pojasnila in brošure o uporabi vseh vrst umetnih gnojil daje brezplačno

Agri - kulturno - kemijski ured Zagreb.

Trg N., br. 4b/III.